

A9-0437/2023

14.12.2023

PRANEŠIMAS

ES veiksmų planas: jūrų ekosistemų apsauga ir atkūrimas siekiant darnios ir
atsparios žuvininkystės
(2023/2124(INI))

Žuvininkystės komitetas

Pranešėjas: Niclas Herbst

TURINYS

	Psl.
PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS	3
AIŠKINAMOJI DALIS	17
MAŽUMOS NUOMONĖ.....	19
PRIEDAS. SUBJEKTAI AR ASMENYS, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJAS GAVO INFORMACIJOS	20
VYSTYMO SI KOMITETO NUOMONĖ	21
INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE	29
GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE	30

PASIŪLYMAS DĖL EUROPOS PARLAMENTO REZOLIUCIJOS

ES veiksmų planas: jūrų ekosistemų apsauga ir atkūrimas siekiant darnios ir atsparios žuvininkystės (2023/2124(INI))

Europos Parlamentas,

- atsižvelgdamas į 2023 m. vasario 21 d. Komisijos komunikatą „ES veiksmų planas: jūrų ekosistemų apsauga ir atkūrimas siekiant darnios ir atsparios žuvininkystės“ (COM(2023)0102, toliau – veiksmų planas),
- atsižvelgdamas į 2023 m. liepos 12 d. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę dėl Komisijos komunikato Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui „ES veiksmų planas: jūrų ekosistemų apsauga ir atkūrimas siekiant darnios ir atsparios žuvininkystės“¹,
- atsižvelgdamas į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo, ypač į jos 39 straipsnį dėl deramo žemės ūkio ir žvejų bendruomenių gyvenimo lygio užtikrinimo ir 5 straipsnį dėl proporcingumo principo,
- atsižvelgdamas į Jungtinių Tautų Generalinės Asamblėjos rezoliuciją „Keiskime mūsų pasaulį. Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 m.“, priimtą 2015 m. rugsėjo 25 d. Niujorke įvykusiame Jungtinių Tautų aukščiausiojo lygio susitikime darnaus vystymosi klausimais, ir visų pirma į Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 m. 14-ąją darnaus vystymosi tikslą (DVT), kuriuo skatinama išsaugoti ir tausiai naudoti vandenynus, jūras ir jūrų išteklius,
- atsižvelgdamas į 2015 m. gruodžio 12 d. Paryžiaus susitarimą, ypač į jo 2 straipsnio 1 dalies b punktą dėl prisitaikymo prie neigiamo klimato kaitos poveikio taip, kad nekiltų grėsmė maisto gamybai,
- atsižvelgdamas į 2023 m. birželio 19 d. Jungtinių Tautų Jūrų teisės konvencija grindžiamą susitarimą dėl jūrų biologinės įvairovės išsaugojimo ir tausaus jos naudojimo nacionalinei jurisdikcijai nepriklausančiuose rajonuose (Jungtinių Tautų Atvirosios jūros sutartį) ir Kunmingo ir Monrealio biologinės įvairovės strategiją,
- atsižvelgdamas į 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1380/2013 dėl bendros žuvininkystės politikos, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1954/2003 ir (EB) Nr. 1224/2009 bei panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 2371/2002 ir (EB) Nr. 639/2004 bei Tarybos sprendimas 2004/585/EB²,

¹ OL C 349, 2023 9 29, p. 127.

² OL L 354, 2013 12 28, p. 22.

- atsižvelgdamas į 2000 m. spalio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/60/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus³,
- atsižvelgdamas į 2008 m. birželio 17 d. Direktyvą 2008/56/EB, nustatančią Bendrijos veiksmų jūrų aplinkos politikos srityje pagrindus (Jūrų strategijos pagrindų direktyvą)⁴,
- atsižvelgdamas į 2014 m. liepos 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2014/89/ES, kuria nustatoma jūrinių teritorijų planavimo sistema⁵ (Jūrinių teritorijų planavimo direktyvą),
- atsižvelgdamas į 2016 m. gruodžio 14 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2016/2336, kuriuo nustatomos specialios giliavandenių žuvų išteklių žvejybos šiaurės rytų Atlante sąlygos bei žvejybos šiaurės rytų Atlanto tarptautiniuose vandenyse nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 2347/2002⁶,
- atsižvelgdamas į 2007 m. rugsėjo 18 d. Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1100/2007, nustatantį priemones europinių ungurių ištekliams atkurti⁷ (Ungurių reglamentą),
- atsižvelgdamas į 2022 m. rugsėjo 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2022/1614, kuriuo nustatomi esami gelminės žvejybos rajonai ir sudaromas rajonų, kuriuose, kaip žinoma, yra arba gali atsirasti pažeidžiamų jūrų ekosistemų, sąrašas⁸,
- atsižvelgdamas į savo 2021 m. birželio 9 d. rezoliuciją „2030 m. ES biologinės įvairovės strategija. Gamtos grąžinimas į savo gyvenimą“⁹,
- atsižvelgdamas į savo 2021 m. sausio 21 d. rezoliuciją „Daugiau žuvų jūrose? Daugiau nei didžiausią galimą tausios žvejybos laimikį (MSY) užtikrinančios išteklių atsikūrimo skatinimo priemones, įskaitant žuvų išteklių atkūrimo rajonus ir saugomas jūrų teritorijas“¹⁰,
- atsižvelgdamas į savo 2022 m. gegužės 3 d. rezoliuciją „Tvarios mėlynosios ekonomikos kūrimas ES. Žvejybos ir akvakultūros sektorių vaidmuo“¹¹,
- atsižvelgdamas į savo 2022 m. birželio 7 d. rezoliuciją dėl bendros žuvininkystės politikos reglamento 17 straipsnio įgyvendinimo¹²,
- atsižvelgdamas į savo 2022 m. spalio 6 d. rezoliuciją „Paskata imtis veiksmų vandenynų klausimu: vandenynų valdymo ir biologinės įvairovės stiprinimas“¹³,

³ OL L 327, 2000 12 22, p. 1.

⁴ OL L 164, 2008 6 25, p. 19.

⁵ OL L 257, 2014 8 28, p. 135.

⁶ OL L 354, 2016 12 23, p. 1.

⁷ OL L 248, 2007 9 22, p. 17.

⁸ OL L 242, 2022 9 19, p. 1.

⁹ OL C 67, 2022 2 8, p. 25.

¹⁰ OL C 456, 2021 11 10, p. 129.

¹¹ OL C 465, 2022 12 6, p. 2.

¹² OL C 493, 2022 12 27, p. 62.

¹³ OL C 132, 2023 4 14, p. 106.

- atsižvelgdamas į savo 2023 m. gegužės 9 d. rezoliuciją dėl bendro žuvininkystės valdymo Sąjungoje ir žuvininkystės sektoriaus indėlio į valdymo priemonių įgyvendinimą¹⁴,
- atsižvelgdamas į savo 2023 m. lapkričio 21 d. rezoliuciją dėl Tarybos reglamento (EB) Nr. 1100/2007, nustatančio priemonės europinių ungurių ištekliams atkurti, įgyvendinimo¹⁵,
- atsižvelgdamas į 2023 m. birželio 26 d. Tarybai pirmininkaujančios šalies išvadas dėl žuvininkystės politikos dokumentų rinkinio, kuriuo siekiama užtikrinti tvarų, atsparų ir konkurencingą žvejybos ir akvakultūros sektorių,
- atsižvelgdamas į Komisijos pirmininkės Ursulos von der Leyen 2023 m. rugsėjo 13 d. pranešimą Europos Parlamento plenariniame posėdyje apie 2023 m. Sąjungos padėtį,
- atsižvelgdamas į 2007 m. spalio 10 d. Komisijos komunikatą „Integruota jūrų politika Europos Sąjungai“ (COM(2007)0575),
- atsižvelgdamas į Komisijos 2018 m. gaires dėl akvakultūros ir „Natura 2000“,
- atsižvelgdamas į 2021 m. rugsėjo 23 d. Komisijos ataskaitą dėl Techninių priemonių reglamento įgyvendinimo (pagal Reglamento (ES) 2019/1241 31 straipsnį, COM(2021)0583),
- atsižvelgdamas į 2022 m. sausio 28 d. Komisijos tarnybų darbo dokumentą „Saugomų teritorijų nustatymo kriterijai ir gairės“ (SWD(2022)0023),
- atsižvelgdamas į 2019 m. gegužės 4 d. Tarpvyriausybines mokslines politines biologines įvairovės ir ekosisteminių paslaugų platformos pateiktą visuotinio biologinės įvairovės ir ekosisteminių paslaugų vertinimo ataskaitą,
- atsižvelgdamas į 2021 m. birželio 24 d. Tarptautinės jūrų tyrinėjimo tarybos ataskaitą „EU request on how management scenarios to reduce mobile bottom fishing disturbance on seafloor habitats affect fisheries landing and value“,
- atsižvelgdamas į 2020 m. lapkričio 26 d. Europos Audito Rūmų specialiąją ataskaitą Nr. 26/2020 „Jūros aplinka: ES apsauga – plati, bet neišsami“,
- atsižvelgdamas į 2023 m. birželio mėn. Akvakultūros patariamąsios tarybos rekomendaciją „Veiksmų plane nustatyto draudimo žvejoti dugniniais tralais poveikis bestuburių auginimui“, taip pat į 2023 m. rugpjūčio 1 d. Komisijos atsakymą „Atsakymas į Akvakultūros patariamąsios tarybos rekomendaciją „Žvejybos dugniniais tralais draudimo poveikis bestuburių auginimui“ ir į savo 2023 m. balandžio 3 d. laišką EP nariams Davidui McAllisteriui, Jensui Giesekei ir Niclasui Herbstui dėl *Krabbenfisherei* (krabų žvejybos)¹⁶,
- atsižvelgdamas į Darbo tvarkos taisyklių 54 straipsnį,

¹⁴ Priimti tekstai, P9_TA(2023)0132.

¹⁵ Priimti tekstai, P9_TA(2023)0411.

¹⁶ Ares(2023)3615063.

- atsižvelgdamas į Vystymosi komiteto nuomonę,
- atsižvelgdamas į Žuvininkystės komiteto pranešimą (A9-0437/2023),
- A. kadangi vandenynų apsauga turėtų būti grindžiama bendro žmonijos paveldo principu; kadangi reikia skubiai imtis veiksmų pasauliniu ir ES lygmenimis, kad būtų sustabdytas tikras, esamas ir moksliskai aprašytas jūrų ekosistemų nykimas, kovojant su visais įmanomais žmogaus ir gamtos veiksniais, atsižvelgiant į mūsų pajėgumus, remiant žuvų išteklių, rūšių ir jų buveinių atsikūrimą ir skatinant mokslinius tyrimus, mokslines studijas ir plėtrą, taip pat remiant žvejybą ir metodus, kuriais užtikrinama tausi žvejyba ir akvakultūra, visapusiškai dalyvaujant veiklos vykdytojams, vietos valdžios institucijų atstovams, pilietinei visuomenei ir pakrančių bendruomenėms, nes tai iš esmės padeda siekti šio pasaulinio tikslo;
- B. kadangi šiuo metu yra daug teisės aktų, komunikatų, strategijų ir taisyklių, susijusių su aplinkos apsauga ir žvejybos valdymu, ypač su gamtos atkūrimu;
- C. kadangi ES įsipareigojo įgyvendinti Jungtinių Tautų darbotvarkę iki 2030 m., įskaitant 14-ąją DVT, taip pat savo įsipareigojimus pagal Kunmingo ir Monrealio pasaulinę biologinės įvairovės strategiją;
- D. kadangi visos ES politikos sritys, susijusios su tvarios mėlynosios ekonomikos išorės aspektais, yra valdomos taikant izoliuotą valdymo struktūrą, todėl trūksta sinergijos ir kyla tvarių mėlynosios ekonomikos suinteresuotųjų subjektų konfliktų; kadangi Komisija visose su mėlynąja ekonomika susijusiose ES politikos srityse turėtų taikyti ekosistemomis grindžiamą požiūrį, kuris būtų visa apimančios teisinės sistemos dalis, kad būtų pasiekti konkretūs politikos tikslai ir užtikrinta, kad jie būtų valdomi laikantis integruoto ir nuoseklaus požiūrio, kuriuo skatinama visos su jūra susijusios veiklos sinergija;
- E. kadangi 2023 m. kovo 20 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos posėdyje valstybės narės pareiškė įvairių pozicijų, įskaitant kritiką, dėl veiksmų plano; kadangi šį tikrinimą atliko aštuonių valstybių narių nacionaliniai parlamentai;
- F. kadangi veiksmų planas turi derėti su bendrosios žuvininkystės politikos (BŽP) tikslais, pagal kuriuos siekiama užtikrinti tinkamą jūrų biologinių išteklių išsaugojimą ir valdymą ir siekiama užtikrinti, kad žvejybos ir akvakultūros veikla (pasirodžiusi beesanti strateginė per pastarojo meto krizes) būtų aplinkosauginiu požiūriu tvari ilguoju laikotarpiu ir būtų valdoma tokiu būdu, kuris dera su tikslais užtikrinti naudą ekonominiėje, socialinėje ir užimtumo srityse ir padėti užtikrinti maisto produktų prieinamumą;
- G. kadangi 2022 m. lapkričio 14 d. Ispanijos Karalystė ir 2022 m. gruodžio 13 d. Galisijos žvejų ir gamintojų organizacijos Europos Sąjungos Teisingumo Teisme pradėjo teismo procesą dėl Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2022/1614, kuriuo nustatytos 87 šiaurės rytų Atlanto ES vandenų zonos, kuriose draudžiama naudoti visus dugninius žvejybos įrankius ir kurių bendras plotas yra 16 419 km² – jis sudaro 17 proc. 400–800 metrų gylio ploto, kuriame dugniniai žvejybos įrankiai draudžiami; kadangi šis įgyvendinimo reglamentas buvo priimtas neatlikus išankstinio socialinio ir ekonominio

poveikio vertinimo ir jį įgyvendinus atitinkamiems žvejybos laivynams bus padarytas didelis socialinis ir ekonominis poveikis;

- H. kadangi jūrų biologinė įvairovė turi būti saugoma ir atkurama bendradarbiaujant su visais subjektais, ypač su žvejybos sektoriumi ir mokslo bendruomene;
- I. kadangi, remiantis Komisijos duomenimis, 2009 m. ES buvo tik penki tausiai žvejojami žuvų išteklių, o iki 2022 m. šis skaičius išaugo iki daugiau kaip 60 ir padėtis toliau gerėja¹⁷; kadangi, nepaisant 2022 m. padarytos didelės pažangos siekiant BŽP tikslų, reikia didesnės pažangos ES jūrų ekosistemose, visų pirma Viduržemio ir Juodojoje jūrose;
- J. kadangi aprūpinimo maistu ateitis taip pat priklausys nuo mūsų gebėjimo kovoti su gamtos nykimu ir didėjančiu klimato kaitos poveikiu;
- K. kadangi valdant ekosistemas reikia laikytis holistinio požiūrio, pagal kurį būtų atsižvelgiama į visas biologinės įvairovės nykimo priežastis, pvz., peržvejojimą, klimato kaitą, vandenynų rūgštėjimą, svetimų rūšių atsiradimą, pakrančių eroziją ar jūrų biologinės įvairovės nykimą, be kita ko, imantis veiksmų, kad tinkamai valdomos saugomos jūrų teritorijos, kitos veiksmingos su plotu susijusios išsaugojimo priemonės ir veikla, pvz., bestuburių auginimas, būtų naudingos tiek žuvininkystei, tiek ekosistemoms;

Aplinkos ir biologinės įvairovės apsauga

1. giria ES žuvininkystės sektorių už pastangas ir padarytą pažangą didinant žuvininkystės tvarumą ir prisidedant prie jūrų ekosistemų apsaugos ir tausaus naudojimo; mano, kad, nepaisant šių pastangų ir pažangos, vandenynui poveikį daro keli kiti veiksniai, pvz., peržvejojimas, klimato kaita, rūgštėjimas, invazinės svetimos rūšys ir įvairūs taršos šaltiniai, visų pirma sausumoje vykdoma veikla ir transportas, kurių tam tikru mastu žvejai negali kontroliuoti ir kurie kelia didelę grėsmę žvejų pragyvenimo šaltiniams ir jūrų ekosistemoms;
2. mano, kaip ir visi žuvininkystės ir aplinkos politikoje dalyvaujantys suinteresuotieji subjektai, kad sveikos jūrų ekosistemos yra naudingos mūsų sveikatai, visuomenei ir ekonomikai ir kad jos yra labai svarbios visai planetai ir visų pirma nuo jų priklausomiems gyventojams;
3. primena vandenyno, kuriuo paremtos klimato ir maisto sistemos, svarbą, nes jis dengia 71 proc. Žemės paviršiaus, pagamina pusę viso mūsų deguonies ir absorbuoja trečdalį išmetamo CO₂ kiekio; pabrėžia, kad reikia parengti vandenyno išsaugojimo ir tausaus naudojimo politiką ir finansavimo metodus; ragina visame pasaulyje saugoti su vandenynu susijusius pragyvenimo šaltinius ir vandenyno biologinę įvairovę; pabrėžia itin svarbų vandenyno vaidmenį, ypač anglies dioksido sekvestracijos, atsinaujinančiųjų

¹⁷ 2023 m. vasario 21 d. Komisijos komunikatas „Bendra žuvininkystės politika šiandien ir rytoj: žuvininkystės ir vandenynų paktas, kuriuo siekiama darnaus, mokslo žiniomis grindžiamo, novatoriško ir įtraukaus žuvininkystės valdymo“ (COM(2023)0103).

išteklių energijos plėtos, darbo vietų kūrimo, skurdo mažinimo, prekių transportavimo ir interneto ryšio srityse; įspėja, kad žuvininkystė ir apsirūpinimo maistu saugumas yra tarpusavyje susiję, nes 3,3 mlrd. žmonių priklauso nuo iš jūros gaunamo maisto, kad gautų bent 20 proc. gyvūninių baltymų normos;

4. pažymi, kad jau daug kartų pakrančių bendruomenėse gauna maistą iš Europos jūrų; mano, kad žvejojimo ir akvakultūros sektoriai ir šios pakrančių bendruomenės prisideda prie tvaraus apsirūpinimo maistu saugumo mėlynosios ekonomikos srityje; mano, kad tausius jūrų išteklių naudojimas ir valdymas turėtų būti vertinamas kaip indėlis į jūrų ekosistemas, o ne jų sekinimas;

Požiūris, derantis su esamais reglamentais

5. mano, kad Komisijos veiksmų planui trūksta nuoseklaus požiūrio į kitus prioritetus ir strategijas, pvz., apsirūpinimo maistu saugumo ir ES strateginio savarankiškumo užtikrinimą; be to, pabrėžia, kad veiksmų planas turėtų būti valdomas taikant integruotą, nuoseklų ir ekosistemomis grindžiamą požiūrį, kuriuo būtų skatinama visos jūrinės veiklos sinergija, siekiant išvengti konfliktų ir skatinti bendradarbiavimą, visų pirma jūrų energetikos infrastruktūros srityje, ir kad juo turėtų būti užtikrintos vienodos sąlygos, lyginant su ES nepriklausančiomis valstybėmis; mano, kad veiksmų plane nepakankamai atsižvelgta į tokius aspektus kaip kylančios kainos, BŽP socialinio aspekto stiprinimas ir ekonomikos augimo bei užimtumo stiprinimas;
6. apgailestauja dėl to, kad siūlomas veiksmų planas parengtas tuo metu, kai žvejojimo sektorius susiduria su sunkumais dėl Rusijos invazijos į Ukrainą padarinių, naftos kainų kilimo bei nenusipėjamumo ir „Brexit’o“;
7. pabrėžia bendrą susirūpinimą dėl to, kad trūksta realių konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais siekiant užtikrinti paramą veiksmų planui; reiškia bendrą susirūpinimą dėl to, kad Komisijos pasiūlymuose nepakankamai atsižvelgiama į proporcingumo aspektus;
8. primena, kad veiksmų planas turėtų derėti su BŽP tikslais, siekiant užtikrinti, kad žvejojimo ir akvakultūros veikla būtų aplinkosauginiu požiūriu tvari ilguoju laikotarpiu ir būtų valdoma laikantis ekosisteminiuoju metodu; primena, kad veiksmų planas taip pat turėtų derėti su tikslais užtikrinti naudą ekonominei, socialinei ir užimtumo srityse, taip pat padėti užtikrinti maisto produktų prieinamumą ir kuo geriau išnaudoti turimas žvejojimo galimybes siekiant sumažinti priklausomybę nuo ne ES rinkų; palankiai vertina visus tikslus, kurie sudaro sąlygas nuosekliam požiūriui į BŽP ir kitas politikos sritis, ypač aplinkos teisės aktus;
9. pritaria, kad reikia stiprinti ir tobulinti mokslinių tyrimų ir inovacijų projektus, kurie turėtų būti vykdomi suderinant juos su kitomis ES politikos sritimis, bandomaisiais projektais ir moksliniais projektais, susijusiais su inovacijomis ir moksliniais tyrimais, pvz., su tais, kuriais siekiama sumažinti naudojamą (mikro)plastiko kiekį ir tokį plastiką pakeisti;

Jūrų ekosistemų atkūrimas

10. apgailestauja dėl to, kad veiksmų plano pavadinimas nedera su jo turiniu ir kad jame trūksta visapusiško pasiūlymų rinkinio, nes plane daugiausia dėmesio skiriama žvejybos praktikos, darančios poveikį rūšims ir buveinėms, keitimui ir nenagrinėjamos galimybės suderinti žvejybos metodus bei praktiką su ekosistemų apsauga ar atkūrimu; primena, kad, siekiant užtikrinti nuspėjamumą ir teisinį aiškumą, ypač svarbu rasti naudotojams taikomų reikalavimų ir naudos iš gamtos pusiausvyrą, ir pabrėžia, kad žvejai turi būti sprendimo dalis, o ne būti išstatyti kaip problemos priežastis;
11. pabrėžia, kad reikia plėtoti ir remti jūrų ekosistemų atkūrimo iniciatyvas – jos gali būti įgyvendintos tik tuo atveju, jei politikos formuotojai visapusiškai įsitrauks ir bendradarbiaus su tais, kurių pragyvenimo šaltiniai yra priklausomi nuo tų jūrų teritorijų; šiuo tikslu prašo skirti finansinę paramą moksliniams tyrimams ir duomenų apie jūrų ekosistemas rinkimui, finansinėms kompensacijoms ir paskatoms, pvz., per Europos jūrų reikalų, žvejybos ir akvakultūros fondą (EJRŽAF) – jis turėtų būti naudojamas siekiant veiksmingai remti ES žvejybos laivynus, pereinančius prie selektyvesnės žvejybos metodų, ir visų pirma remti žvejus, kuriems apribojimais daro didžiausią poveikį, taip pat sušvelninti socialinį ir ekonominį ribojamųjų priemonių poveikį;
12. pakartoja tikslus iki 2030 m. apsaugoti bent 30 proc. ir griežtai apsaugoti bent 10 proc. ES jūrų; pažymi, kad ES padarė pažangą nustatydamas naujas saugomas jūrų teritorijas – tiek priskirdama jas ES tinklui „Natura 2000“, tiek papildomomis nacionalinėmis priemonėmis;

Saugomos jūrų teritorijos

13. pabrėžia, kad saugomos jūrų teritorijos skiriasi dydžiu, rūšimis, buveinėmis ir ekosistemomis, kurias reikia saugoti, ir kad jos nustatomos siekiant skirtingų išsaugojimo tikslų ir neturėtų būti laikomos vienodomis teritorijomis, kurios visos teikia gerai valdomų saugomų jūrų teritorijų naudą jūrų ekosistemoms; todėl mano, kad Komisijos veiksmų plane pateikiamas pernelyg supaprastintas ir pernelyg bendras požiūris, todėl susidaro įspūdis, kad visas saugomas jūrų teritorijas galima įgyvendinti ir valdyti vienodai, pavyzdžiui, pateikti pasiūlymai, susiję su tam tikrais žvejybos įrankiais ir laipsnišku mobiliosios dugninės žvejybos nutraukimu visose saugomose jūrų teritorijose ne vėliau kaip 2030 m.; ragina laikytis subalansuoto požiūrio nustatant ir įgyvendinant saugomas jūrų teritorijas, atsižvelgiant ne tik į kiekvienos konkrečios teritorijos išsaugojimo tikslus, bet ir į veiklą, kuriai tradiciškai naudojamos šios teritorijos, taip pat į dinamišką ir kintančią aplinką, kurią lemia klimato kaita, sykiu užtikrinant veiksmingą žvejų dalyvavimą nustatant ir valdant šias teritorijas;
14. ragina Komisiją ir valstybes nares atkreipti dėmesį į tai, kad veiksmų plane turėtų būti nagrinėjamos kitos veiksmingos aplinkos apsaugos priemonės, pvz., kitos veiksmingos su plotu susijusios išsaugojimo priemonės, siekiant padėti pasiekti tikslus ir kuo labiau padidinti priemonių, kurios jau įgyvendinamos dinamiškoje ir dėl klimato kaitos kintančioje aplinkoje, poveikį, taip pat padėti išlaikyti visų priemonių proporcingumą;
15. ragina Komisiją ir valstybes nares įgyvendinti apsaugos arba ribojamąsias priemones, kurių reikia, kad būtų pasiekti kiekvienai iš šių saugomų jūrų teritorijų būdingi išsaugojimo ir atkūrimo tikslai, įskaitant technines priemones, kurių reikia tikslams

pasiekti, ir skiriant pakankamą finansavimą, pradėdant nuo teritorijų, kurioms kyla didžiausias pavojus, ir „Natura 2000“ teritorijų, kuriomis siekiama apsaugoti jūrų buveines; primena valstybių narių teisinius įsipareigojimus ir pabrėžia, kad Komisija pradėjo procedūras prieš tam tikras valstybes nares dėl įtariamo pareigų pagal Buveinių direktyvą nevykdymo¹⁸;

16. mano, kad saugomos jūrų teritorijos ir kitos saugomos teritorijos yra priemonės, o ne tikslai pačios savaime; pripažįsta, kad jų sėkmė priklauso nuo to, ar jas priima ir joms pritaria žvejai, pakrančių bendruomenės ir kiti suinteresuotieji subjektai; ragina Komisiją ir valstybes nares pradėti ir finansuoti mokslinių tyrimų programas ir ragina į saugomų jūrų teritorijų kūrimą, valdymą, įgyvendinimą, stebėseną ir priežiūrą įtraukti žuvininkystės sektorių, įskaitant jo smulkiosios žvejybos komponentą, taip pat kitus susijusius suinteresuotuosius subjektus;
17. mano, kad mokslo bendruomenės, žuvininkystės sektoriaus ir visų susijusių suinteresuotųjų subjektų įsitraukimo negali siekti vien tik ES, ypač siekiant užkirsti kelią blogai užsienio laivynų praktikai; ragina dėti daugiau pastangų kovojant su pasauline veikla, kenkiančia vandenynų apsaugai, įskaitant ES nepriklausančių šalių laivynus, pvz., Kinijos laivynus, ir apsvarstyti galimybę sukurti pasaulinį saugomų jūrų teritorijų tinklą;

Dugną liečiantys žvejybos įrankiai

18. pabrėžia, kad daugelis Sąjungos laivų naudoja mobiliuosius dugną liečiančius žvejybos įrankius ir kad daugelis pakrančių regionų yra socialiai ir ekonomiškai priklausomi nuo mobiliųjų ir stacionarių dugną liečiančių įrankių naudojimo veiklos, pvz., bestuburių auginimo veiklos; pabrėžia, kad žvejybos zonų apribojimai arba draudimas jose žvejoti dugną liečiančiais žvejybos įrankiais yra ne tik žvejybos laivų veiklos perkėlimo į kitas žvejybos vietas klausimas; pabrėžia, kad, be kita ko, būtina atsižvelgti į galimus turimus išteklius, kuriuos galima surinkti naudojant šiuos žvejybos įrankius, praktinę žvejų patirtį, žvejybos laivų buvimą ir persiskirstymą gretimuose rajonuose, kad būtų išvengta dubliavimosi, dėl kurio galėtų kilti konfliktų dėl erdvės naudojimo, didesnio spaudimo kituose žvejybos rajonuose ir darbo sąlygų pablogėjimo;
19. primena, kad perėjimas prie regionalizavimo per pastarąją BŽP reformą buvo bandymas atsisakyti visiems taikomo vienodo požiūrio, pagal kurį sprendimai buvo pernelyg centralizuoti ES; palankiai vertina veiksmų plane siūlomas regioninio bendradarbiavimo gerinimo priemones; vis dėlto mano, kad veiksmų plane imamasi tam tikrų veiksmų priešinga kryptimi, ypač atsižvelgiant į jo pasiūlymus dėl žvejybos dugniniais tralais;
20. mano, kad veiksmų plane ir už jo ribų buvo pateikta keletas iniciatyvų, susijusių su tais pačiais žvejybos būdais, dėl kurių atsirado įvairių iniciatyvų ir kilo abejonių dėl veiksmų, kurių bus imtasi ES lygmeniu, nuoseklumo ir nuspėjamumo, o tai turi didelį poveikį žvejų ir žvejybos bendruomenių pasitikėjimui (ES) politikos ir sprendimų priėmimo procesais;

¹⁸ 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyva 92/43/EEB dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (OL L 206, 1992 7 22, p. 7).

21. mano, kad bet koks planas įgyvendinti tam tikrų žvejybos įrankių naudojimo nuostatas ar apribojimus turi atitikti kitų sričių politiką ir turi būti atsižvelgiama į visus suinteresuotuosius subjektus, taip pat į visus susijusius aprūpinimo maistu, socialinius ir ekonominius, aplinkos, techninius ir mokslinius aspektus; pakartoja, kad bendru sutarimu remiami ir šiais argumentais paremti veiksmai bus sėkmingesni ir turės teigiamą poveikį jų įgyvendinimui;
22. mano, kad bet kokio veiksmų plano ar pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto pasekmės turi būti numatomos remiantis moksliniais ir socialiniais bei ekonominiais vertinimais; atkreipia dėmesį į tai, kad trūksta perspektyvos dėl tam tikrų šio veiksmų plano aspektų pasekmių, pvz., Komisijos raginimų valstybėms narėms iki 2024 m. kovo mėn. pabaigos uždrausti mobiliąją dugninę žvejybą saugomose jūrų teritorijose, kurios pagal Buveinių direktyvą yra tinklo „Natura 2000“ teritorijos ir kuriose saugomas jūros dugnas ir jūrinės rūšys, ir, kita vertus, plane lygiagrečiai ir iki tos pačios datos prašoma valstybių narių pateikti informaciją apie tai, kaip jos ketina užtikrinti, kad ne vėliau kaip 2030 m. visose saugomose jūrų teritorijose būtų laipsniškai panaikinta mobilioji dugninė žvejyba, nelaukiant, pavyzdžiui, mokslinio ir socialinio bei ekonominio vertinimo išvadų dėl ankstesnių pasiūlymų; palankiai vertina tai, kad Komisija pripažino, jog bendras visaapimantis požiūris, pagal kurį draudžiama mobilioji dugną liečianti žvejyba, nėra tinkamas veiksmų plano tikslams pasiekti;
23. mano, kad su žvejyba dugniniais tralais susijusios priemonės turėtų būti vertinamos laikantis visų galimų gairių, pvz., Tarptautinės jūrų tyrinėjimo tarybos arba Žuvininkystės mokslo, technikos ir ekonomikos komiteto gairių, taip pat atsižvelgiant į patikimiausius turimus mokslinius duomenis; mano, kad šiomis priemonėmis turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad žvejyba dugniniais tralais yra vienas iš dažniausiai ir labiausiai reglamentuojamų žvejybos įrankių Europoje ir kad ji pirmiausia turėtų būti reglamentuojama Techninių priemonių reglamentu (Reglamentas (ES) 2019/1241¹⁹), kurio tikslas, kaip nurodyta jo pavadinime, yra žvejybos išteklių išsaugojimas ir jūrų ekosistemų apsauga;
24. pažymi, kad mokslo įstaigos, pvz., Tarptautinė jūrų tyrinėjimo taryba ir daugelis recenzuotų mokslinių tyrimų parodė ir pripažino, kad mobilieji dugną liečiantys žvejybos įrankiai daro poveikį ekosistemoms; vis dėlto pabrėžia, kad žvejybos tralais poveikis yra nevienodas ir priklausomai nuo kelių veiksnių, pvz., žvejybos tipo, mokslo laikomas tvarių ir suderinamų su jūros dugno išsaugojimo tikslų siekimu arba lemia išteklių naudojimą viršijant didžiausio galimo tausios žvejybos laimikio lygį;
25. pabrėžia, kad Komisijos ketinimas veiksmų planu nustatyti priemones, o ne leisti teisėkūros institucijoms priimti sprendimą, gali pakenkti geram valdymui ir suinteresuotųjų subjektų bei skirtingų administravimo lygmenų dialogui ir gali pakenkti tarpinstitucinei pusiausvyrai ir kiekvienos institucijos vaidmeniui sprendimų priėmimo procese;

¹⁹ 2019 m. birželio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2019/1241 dėl žuvininkystės išteklių išsaugojimo ir jūrų ekosistemų apsaugos taikant technines priemones, kuriuo iš dalies keičiami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 1967/2006, (EB) Nr. 1224/2009 ir Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) Nr. 1380/2013, (ES) 2016/1139, (ES) 2018/973, (ES) 2019/472 ir (ES) 2019/1022 ir panaikinami Tarybos reglamentai (EB) Nr. 894/97, (EB) Nr. 850/98, (EB) Nr. 2549/2000, (EB) Nr. 254/2002, (EB) Nr. 812/2004 bei (EB) Nr. 2187/2005 (OL L 198, 2019 7 25, p. 105).

Unguriai

26. pabrėžia ungurių išteklių valdymo sudėtingumą ir įvairovę – jų valdymas negali apsiriboti vien į jūrą orientuotu požiūriu; pakartoja, kad 2020 m. Komisijos vertinime nustatyta, jog Ungurių reglamentas atitinka paskirtį; vis dėlto laikosi nuomonės, kad reikia geriau įgyvendinti Ungurių reglamentą ir imtis papildomų griežtesnių valstybių narių veiksmų, kad būtų užtikrintas visapusiškas požiūris į reglamento įgyvendinimą; primena Komisijai ir valstybėms narėms visapusiškai pasinaudoti Ungurių reglamentu kaip pagrindine ungurių išteklių valdymo ir atkūrimo politikos priemone, užtikrinant holistinį ir nuoseklų požiūrį, kuris apimtų ungurių gyvenimo ciklo jūrų ir gėlųjų vandenų etapus ir pagal kurį būtų sprendžiamas tiek žvejybos, tiek su žvejyba nesusijusio poveikio klausimas visapusiškai įgyvendinant priemones visuose atitinkamuose rajonuose;
27. laikosi nuomonės, kad priemonės, kurių imamasi ne pagal Ungurių reglamentą, gali pakenkti priimtos politikos priemonės nuoseklumui; todėl reiškia didelį susirūpinimą dėl neholistinio požiūrio, kurio laikomasi Tarybos reglamente (ES) 2023/194²⁰, kuriuo ribojama ungurių žvejyba, nustatant šešių mėnesių draudimo laikotarpį be tinkamų konsultacijų su suinteresuotaisiais subjektais ir neatsižvelgus į visą priemonių rinkinį kitose politikos srityse ar tinkamą kompensaciją, įskaitant priemones, kuriomis atsižvelgiama į socialinį ir ekonominį poveikį; todėl mano, kad prieš svarstant tolesnes ribojamąsias priemones, kaip paskelbta veiksmų plane, turėtų būti atlikta šios rūšies išteklių atkūrimo ir galimo jų vaidmens kovojant su invazinėmis rūšimis analizė;
28. pakartoja savo raginimą sukurti ungurių ekspertų grupę, kad būtų užtikrintas visapusiškas ir subalansuotas atstovavimas visiems atitinkamiems suinteresuotiesiems subjektams; primygtinai ragina valstybes narės reguliariai atnaujinti savo ungurių išteklių valdymo planus ir vykdyti savo pareigą teikti ataskaitas pagal Ungurių reglamentą;

Valstybių narių reakcija į veiksmų planą

29. atkreipia dėmesį į daugybę valstybių narių atstovų pareiškimų ir aiškių teiginių, kuriuose išreiškiamas aiškus susirūpinimas dėl veiksmų plano ir su juo susijusių neaiškumų; pažymi, kad valstybės narės ypač abejojo dėl pernelyg supaprastinto Komisijos požiūrio į žvejybos dugniniais tralais apribojimus saugomose jūrų teritorijose;
30. mano, kad žuvininkystės sektoriaus plėtos ir jūrų biologinės įvairovės apsaugos supriešinimas veda į aklavietę; mano, kad, kaip nurodė valstybių narių atstovai po veiksmų plano pristatymo, abu tikslus galima pasiekti išlaikant pusiausvyrą;
31. palankiai vertina tai, kad sukurta speciali dialogo grupė, kurią sudaro Komisijos Aplinkos generalinis direktoratas (Aplinkos GD) ir Jūrų reikalų ir žuvininkystės generalinis direktoratas (Jūrų reikalų ir žuvininkystės GD), valstybės narės ir

²⁰ 2023 m. sausio 30 d. Tarybos reglamentas (ES) 2023/194, kuriuo nustatomos 2023 m. tam tikrų žuvų išteklių žvejybos galimybės, taikomos Sąjungos vandenyse žvejojantiems žvejybos laivams ir kai kuriuose Sąjungai nepriklausančiuose vandenyse žvejojantiems Sąjungos žvejybos laivams, taip pat nustatomos 2023 m. ir 2024 m. tam tikrų giliavandenių žuvų išteklių žvejybos galimybės (OL L 28, 2023 1 31, p. 1).

suireresuotieji subjektai; mano, kad dialogo grupės vaidmuo turėtų būti palengvinti žuvininkystės ir aplinkos bendruomenių žinias ir galimas diskusijas, taip pat suteikti valstybėms narėms skaidrumo ir dialogo dėl jų veiksmų planų įgyvendinimo platformą;

Komisijos veiksmų plano teisinės pasekmės

32. dar kartą patvirtina savo įsipareigojimą naudotis Parlamento prerogatyvomis ir kompetencija bet kokios iniciatyvos, pvz., pasiūlymų dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų ir deleguotųjų ar įgyvendinimo aktų, įskaitant tuos, kurie yra susiję su veiksmų planu arba su juo nesusiję, atžvilgiu;
33. pažymi, kad veiksmų planas nėra teisiškai privalomas, tačiau dėl jo įgyvendinimo valstybės narės ir jų laivynai patirs didelių socialinių ir ekonominių išlaidų, nes jame numatyta apie 90 priemonių – reglamentai, gairės, analizės, veiksmų planai, tyrimai, ataskaitos ir iniciatyvos; ragina valstybes nares ir Komisiją, rengiant bet kokius naujus ar reformuotus reglamentus ar iniciatyvas, laiku atlikti būtinus tyrimus, taip pat atsižvelgti į jūrų teritorijų planavimo procesus tarp regionų ir jūrų baseinų, taip pat tarp skirtingų valstybių narių ir su ES nepriklausančiomis valstybėmis, ir juose dalyvauti, kad būtų užtikrinta socialinė ir ekonominė nauda;
34. mano, kad į veiksmų planą įtrauktos priemonės, kai įmanoma, turėtų būti priimanamos per įprastą teisėkūros procedūrą, kad būtų užtikrintas didesnis skaidrumas, ir turėtų apimti tikrą poveikio vertinimą, tinkamai įtraukiant visus suinteresuotuosius subjektus;
35. susirūpinęs atkreipia dėmesį į tai, kad trūksta aiškumo dėl teisinių veiksmų plano pasekmių – tokia problema iškilo Komisijai padarius pareiškimus, pvz., per plano pristatymą Parlamento Žuvininkystės komitetui ir įvairiems suinteresuotiesiems subjektams; mano, kad tai neužtikrina aiškumo ir stabilumo žvejybos sektoriuje ir padarė žalingą poveikį daugeliui žuvininkystės sektorių tuo metu, kai dėl kelių krizių kumuliatyvių padarinių kylantys neaiškumai daro didelį neigiamą poveikį šiame sektoriuje dirbančių žmonių motyvacijai;
36. susirūpinęs pažymi, kad Komisija vis dažniau naudoja neprivalomas priemones, pvz., komunikatus, kurie paprastai vadinami privalomos teisinės galios neturinčiais teisės aktais, kad pateiktų labai konkrečias politikos priemones, nesiimdama tolesnių veiksmų pasiūlymais dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų; mano, kad bet koks netikrumas dėl numatomos pateiktų komunikatų teisinės reikšmės ir jų faktinio teisinio poveikio gali turėti įtakos sektoriaus teisiniam tikrumui ir nuspėjamumui, taip pat gali kilti teisinių klausimų, susijusių su institucine pusiausvyra ir ES kompetencijos ribomis bei naudojimusi ja; todėl mano, kad Komisijos komunikatai neturėtų būti naudojami siekiant pasiūlyti privalomas priemones;
37. apgailestauja dėl to, kad į Komisijos, ypač Jūrų reikalų ir žuvininkystės GD ir Aplinkos GD, komunikatus įtraukti prieštaringi pareiškimai dėl privalomo veiksmų plano pobūdžio; ragina Jūrų reikalų ir žuvininkystės generalinį direktoratą ir Aplinkos generalinį direktoratą, prieš rengiant ar siūlant bendras iniciatyvas, labiau įsiklausyti atsižvelgiant į žuvininkystės sektoriaus ypatumus;

Socialiniai ir ekonominiai aspektai ir aprūpinimas maistu

38. pritaria Komisijos pirmininkės 2023 m. pranešimui apie Sąjungos padėtį, kuriame pareikšta, kad turėtų būti patikrintas kiekvieno naujo teisės akto konkurencingumas; prašo, kad į veiksmų planą, visus su žuvininkyste susijusius pasiūlymus dėl teisėkūros procedūra priimamų aktų ir kitas iniciatyvas būtų įtrauktas konkurencingumo patikrinimas dėl jų socialinio ir ekonominio poveikio įvairiai veiklai ir jos poveikio pakrančių bendruomenėms, taip pat mėgėjų žvejybos sektoriui ir suminio poveikio maisto produktų prieinamumui;
39. apgailestauja dėl to, kad prie veiksmų plano neprisidėjo socialinis ir ekonominis tyrimas, poveikio vertinimas su moksline analize ar tarpinė ataskaita ir kad jame nesiūloma jokių papildomų finansavimo priemonių žaliajai ir energetikos pertvarkai; atkreipia Komisijos dėmesį į tai, kad strateginiai dokumentai, pvz., šis veiksmų planas, turėtų būti pateikti įvairiems suinteresuotiesiems subjektams, juose turėtų būti labiau koordinuotai ir aiškiau atsižvelgta į jų nuomonę ir į juos turėtų būti įtraukti išsamūs aplinkos, socialiniai, ekonominiai ir teisiniai jų įgyvendinimo vertinimai; ragina imtis visų būtinų priemonių, įskaitant paskatas ir kompensavimo mechanizmus, siekiant teisingos ir subalansuotos pertvarkos;
40. pabrėžia, kad veiksmų planu turėtų būti vienodai prisidedama prie BŽP tvarumo ramsčių (aplinkosaugos, socialinio ir ekonominio) ir, be kita ko, prisidedama prie našumo augimo, deramų darbo sąlygų šiame sektoriuje, ypač smulkiosios žvejybos atveju, ir stabilių rinkų, turėtų būti užtikrinama maisto sauga, kokybiški ir darnūs produktai, nekeliant pavojaus apsirūpinimo maistu saugumui ir savarankiškumui, sudarant sąlygas žvejams visapusiškai pasinaudoti jiems skirtomis žvejybos kvotomis, taip pat turėtų būti prisidedama prie aplinkos atkūrimo ir apsaugos siekiant sušvelninti klimato kaitą ir prisitaikyti prie jos poveikio;
41. palankiai vertina Komisijos raginimą rinkti duomenis apie mėgėjų žvejybos poveikį, tačiau pabrėžia, kad taip pat reikia atsižvelgti į tausios mėgėjų žvejybos veiklos ekonominį ir socialinį poveikį; mano, kad mėgėjų žvejyba gali suteikti puikių galimybių skatinti vadinamojo piliečių mokslo metodą;

Tarptautiniai veiksmai ir abipusiškumas

42. mano, kad Jungtinių Tautų Atvirosios jūros sutartis yra svarbus laimėjimas tarptautiniu lygmeniu siekiant apsaugoti vandenynus; vis dėlto apgailestauja, kad veiksmų plane nepakankamai pabrėžiama būtinybė į tarptautinius susitarimus įtraukti abipusiškumo nuostatas; todėl mano, jog labai svarbu, kad tarptautiniu lygmeniu ES bendradarbiautų su kitais partneriais, kad įgyvendintų taisykles, kurių tikslai ir tikslai būtų panašūs į BŽP nustatytus tikslus ir tikslus, ypač į jos 28 straipsnio 2 dalies d punktą, Europos žaliąjį kursą ir DVT;
43. pabrėžia, kad svarbu, jog rengiantis būsimai jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energetikos plėtrai ES bendradarbiautų su besivystančiomis šalimis, ypač Afrikos, Karibų jūros regiono ir Ramiojo vandenyno šalimis, pasidalydama su jomis ES ekspertinėmis žiniomis jūrų teritorijų planavimo ir pramonės plėtros srityse; ragina ES padidinti besivystančioms šalims skirtą pajėgumų stiprinimo ir finansavimo mastą siekiant gerinti vandenynų ir pakrančių valdymą, plėtoti vandenynų ekonomikos strategijas, šalinti valdymo spragas ir kovoti su neteisėta, nedeklaruojama ir nereglamentuojama žvejyba

bei neteisėta prekyba jūrų ištekliais; pabrėžia, kad svarbu parengti atsakomąsias priemones, kurios patenkintų vietinius visai netaršios energijos poreikius, užtikrintų jūrų ekosistemų apsaugą ir išsaugotų tradicinę veiklą, pvz., žvejybą; pabrėžia, kad svarbu, jog įgyvendinant šiuos veiksmus būtų įtrauktos pakrančių bendruomenės; taip pat pabrėžia, kad svarbu remti tvarių jūrų išteklių naudojimui ir žvejybos, akvakultūros bei turizmo valdymu grindžiamus tausiosios žvejybos būdus atokiausiuose regionuose, nes tai vienas iš būdų užtikrinti ilgalaikį socialinį ir ekonominį šių regionų vystymąsi;

44. ragina ES skatinti skaidrumą šalių partnerių žuvininkystės ir kituose gavybos jūroje sektoriuose, nes tai labai svarbu siekiant sustabdyti peržvejojimą, biologinės įvairovės nykimą ir žmogaus teisių pažeidimus; pabrėžia, kad besivystančios pakrančių šalys, siekdamos padidinti skaidrumą, gali įgyvendinti Žuvininkystės skaidrumo iniciatyvos ir Gavybos pramonės skaidrumo iniciatyvos standartus;
45. prašo, kad bet kokie apribojimai, neatsižvelgiant į tai, ar jie grindžiami veiksnių planu, ar ne, būtų automatiškai panašiai nustatyti produktams, importuojamiems iš ES nepriklausančių valstybių, ypač atsižvelgiant į tai, kad ES importuoja 70 proc. suvartojamos žuvis; pabrėžia, kad labai svarbu užtikrinti vidaus ir išorės politikos nuoseklumą, taip pat vienodas sąlygas ES ir ne ES veiklos vykdytojams;
46. pažymi, kad mobiliųjų dugniųjų žvejybos įrankių laimikis sudaro 25 proc. viso Europos laimikio; mano, kad naujos valdymo taisyklės, visų pirma žvejybos metodų naudojimo apribojimai ar draudimai ES lygmeniu, neturėtų kelti pavojaus apsirūpinimo maistu saugumui ir dėl jų neturėtų padidėti žvejybos produktų importas, juo labiau kad šie produktai gaunami naudojant žvejybos įrankius, kurių naudojimas ribojamas ES;

Darbas su žvejybos sektoriumi

47. remia žvejybos sektoriaus dedamas pastangas gerinti žvejybos metodų selektyvumą ir sumažinti jos poveikį aplinkai; atkreipia dėmesį į teigiamus rūšių išteklių atkūrimo saugomose teritorijose, sykiu išlaikant žvejybos veiklą, pavyzdžius; remia tolesnes pastangas stiprinti bendro valdymo priemones, pagal kurias vietos suinteresuotieji subjektai prisiima atsakomybę už darnų valdymą ir daugiau investuoja į mokslinius tyrimus, inovacijas ir naujų žvejybos įrankių bei metodų kūrimą; atkreipia dėmesį į žvejų, kaip jūros sergėtojų, vaidmenį, jų įsipareigojimą atkurti žuvų išteklius ir jų indėlį į jūrų ekosistemų atkūrimą;
48. pažymi, kad, Komisijos teigimu, dėl BŽP pastaraisiais dešimtmečiais pasiekta apčiuopiamos pažangos siekiant tausesnės žvejybos vietoje; vis dėlto pabrėžia, kad šis atsikūrimas daug kainavo daugumai žvejų bendruomenių;
49. pabrėžia, kad svarbu įtraukti visus susijusius suinteresuotuosius subjektus – nuo žvejų iki pilietinės visuomenės atstovų – į sprendimų priėmimo procesą ir veiksmų, kuriais prisidedama prie jūrų ekosistemų apsaugos ir atkūrimo ir kuriais gali būti remiama tauri ir atspari žvejyba, įgyvendinimą;
50. pabrėžia, kad, turint omenyje itin svarbų moterų ir jaunimo vaidmenį, ypač tvarioje vandenynų ekonomikoje ir saugomose jūrų teritorijose, ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas lyčių lygybei ir moterų įgalėjimui;

- o
- o o

51. paveda Pirmininkei perduoti šią rezoliuciją Tarybai ir Komisijai.

AIŠKINAMOJI DALIS

Iš tiesų, 70 proc. Europoje suvartojamų jūros gėrybių importuojama. Europos žvejai laikosi taisyklių (kai kurios jų yra griežčiausios pasaulyje), reglamentuojančių jų veiklą visų žvejybos kategorijų ir veiklos srityse, ir vykdo pavyzdinę veiklą, o svarbiausia – atlieka geriausios žvejybos praktikos užtikrinimo vaidmenį.

Europos teisės aktų leidėjai, taigi ir Europos Parlamentas, turi užtikrinti pusiausvyrą, atsižvelgdami į būtiną tam tikros praktikos pertvarką, kuri vyksta daugiausia dėl klimato kaitos, bet taip pat dėl įvairių daugiau ar mažiau nuspėjamų veiksnių: kenksmingų biologinių rūšių, mažėjančių išteklių, taip pat ir dėl geresnių duomenų apie vandenynus.

Veikti nereikia uždrausti. Veikti nereikia visko apversti aukštyn kojomis. Negalima veikti taip, kad tais veiksmais idėjos ir politinės programos būtų primestos Europos subjektams be dialogo ir dar blogiau – jų nenaudai.

Pažymėtina, jog nenuoseklu ir nerimą kelia tai, kad Europos Komisija paralyžiavo dialogą su žvejais, bet sykiu ragina imtis veiksmų! Be žmonių ir vandenyno ryšio išsaugotojų, t. y. vietos žvejų ir smulkiosios tradicinės žvejybos atstovų, nebus imamasi jokių veiksmų.

Vandenynams kyla daug didelių grėsmių: tarša, vandenynų atšilimas, plastikas ir klimato kaita. Matomi ir jų padariniai: didėjanti eutrofikacija, rūgštėjimas, vandenynų atšilimas, tarša plastikumu arba kai kuriais atvejais nekontroliuojamai augantis plėšriųjų paukščių skaičius. Tačiau tais atvejais, kai Europos institucijos aktyviai konsultavosi su žvejybos pramone ir žvejais, esama daugiau pažangos ir gerų naujienų. Pavyzdžiui, labai pagerėjo ES jūrų žuvų išteklių būklė ir vykdoma daug žvejybos operacijų, kurių tausumas patvirtintas. Per pastaruosius 20 metų žuvų biomasė šiaurės rytų Atlante labai padidėjo ir, remiantis naujausia STECF ataskaita (STECF 22–01 *ad hoc*), 2020 m. ji buvo maždaug 35 proc. didesnė nei 2003 m. Sykiu labai sumažėjo mirtingumas dėl žvejybos, o peržvejotų išteklių skaičius taip pat mažėja.

Deja, chaotiška komunikacija ir vidiniai nesusipratimai, susiję su Europos Komisijos veiksmų planu, daug prisidėjo prie to, kad tas planas virto desperatišku planu, kuris išnaikins dabartinę gerąją praktiką, ignoruos socialinius bei ekonominius klausimus ir žvejybos sektoriaus nuomones ir lems represijų Teisingumo Teisme pasekmes valstybėms narėms. Per kitą Europos Komisijos kadenciją turėtų būti vengiama tokio pobūdžio duobių ir neturėtų būti žaidžiama politika tokiu svarbiu klausimu kaip vandenynai. Veiksmų planai turi būti sudaromi atsižvelgiant į laimėjimus ir nesėkmes, į aukas ir pastangas, kurias turės sudėti Europos žvejybos pramonė. Negalima veiksmų planais siekti, kad Europos žvejybą pakeistų importas, juo labiau prasidėjus karui Ukrainoje, kuris atvėrė europiečiams ir visam pasauliui akis, kad būtina užsitikrinti strateginę savarankiškumą ir apsirūpinimo maistu saugumą taip pat, kaip ir žemės ūkyje.

Galiausiai lieka dar vienas labai svarbus klausimas. Turime žinoti, apie ką kalbame. Pasikliaukime moksliniais tyrimais, kurie drauge su žvejybos veikla jau prisideda prie to, kad Europos žuvininkystės politika tampa pavyzdine politika, grindžiama mokslu ir realybe. Kartais diskusijoms ir pozicijoms trūksta racionalumo – kai kurie žmonės nori tiesiog

uždrausti, o ne suprasti, kad visiškai įmanoma apriboti žmogaus veiklą arba užtikrinti žmogaus veiklos ir vandenynų apsaugos sambūvį. Uždraudus tam tikrą veiklą, kuri yra gerai reguliuojama Europos lygmeniu, dažnai leidžiama taikyti blogą praktiką užsienyje.

Pavyzdžiui, vykdant ketverių metų mokslinių tyrimų projektą buvo atidžiai išnagrinėtas paprastųjų smėlinių krevečių žvejybos poveikis pagrindiniams buveinių tipams Vatų jūros nacionaliniuose parkuose palei Vokietijos Šiaurės jūros pakrantę. Be kita ko, buvo tiriamas trumpalaikis paprastųjų smėlinių krevečių žvejybos poveikis ir jos sukeliama ilgalaikiai pokyčiai. Rezultatai: paprastųjų smėlinių krevečių žvejyba jūros dugnui daro tik visai nedidelį poveikį. Tais atvejais, kai poveikis buvo daromas rūsies lygmeniu, jis buvo tik trumpalaikis. Šie rezultatai nėra nauji. Įsteigus du nacionalinius parkus Vokietijos Šiaurės jūros pakrantėje, buvo atliktas išsamus paprastųjų smėlinių krevečių žvejybos poveikio tyrimas, pavadintas Vatų jūros ekosistemų tyrimu. Tuo metu parengtoje galutinėje ataskaitoje autoriai padarė išvadą, kad paprastųjų smėlinių krevečių žvejybos tiesioginis poveikis yra tik trumpalaikis.

Apibendrinant, saugomų jūrų teritorijų išsaugojimo tikslai skiriasi. Jos sukurtos siekiant apsaugoti gamtos išteklius, pvz., žinduolius, paukščius ar vėžlius – dažnai ne tam, kad konkrečiai būtų apsaugotas jūros dugnas. Valdymo priemonės pritaikomos prie atitinkamų vietos sąlygų.

Todėl veiksmų plane turėtų būti laikomasi universalus ir holistinio požiūrio, o ne taikomasi vien tik į žuvininkystės veiklą, kaip į vienintelį visų problemų šaltinį.

MAŽUMOS NUOMONĖ

pagal Darbo tvarkos taisyklių 55 straipsnio 4 dalį
Francisco Guerreiro

Siūlomame pranešime nepateikiamas išsamus Europos Komisijos veiksmų plane siūlomų priemonių įvairovės vaizdas.

Veiksmų plane dėl jūrų ekosistemų iš esmės numatyta geriau įgyvendinti galiojančius žuvininkystės ir aplinkos teisės aktus, siekiant kovoti su jūrų biologinės įvairovės nykimu ir jo padariniais žvejams ir visai visuomenei.

Svarbu pripažinti mokslinius įrodymus apie tam tikrą žvejybos būdų, pvz., žvejybos dugniniais tralais, poveikį jūros dugno ekosistemoms ir tai, kad esama priegaudos, taip pat įrodymus apie veiksmingai saugomų saugomų jūrų teritorijų aplinkosauginę ir socialinę bei ekonominę naudą, kurią ne kartą priminė Europos Parlamentas.

Mūsų šešėliniam pranešėjui Komisijos pasiūlytos neprivaldomos veiksmų gairės yra galimybė pradėti diskusiją su valstybėmis narėmis ir suinteresuotaisiais subjektais dėl gerai suplanuoto teisingo perėjimo prie mažo poveikio žvejybos – šiame perėjime turi būti viešasis finansavimas, paskatos (pvz., numatytos BŽP reglamento 17 straipsnyje) ir aiškus matomumas trumpuoju, vidutinės trukmės ir ilguoju laikotarpiu. Europos Parlamentas praleido šią galimybę.

PRIEDAS. SUBJEKTAI AR ASMENYS, IŠ KURIŲ PRANEŠĖJAS GAVO INFORMACIJOS

Pagal Darbo tvarkos taisyklių I priedo 8 straipsnį pranešėjas pareiškia, kad, rengdamas šį pranešimą, iki jo priėmimo komitete gavo informacijos iš šių subjektų ar asmenų:

Subjektas ir (arba) asmuo
WWF, Florian Martinez-Buathier, Louis Lambrechts, Policy Officers on Fisheries at WWF
CNC, Comité national de la conchyliculture
EAA, European Anglers Alliance European Fishing Tackle Trade Association
CPMR, Conference of Peripheral Maritime Regions of Europe
Europêche, Daniel Voces de Onáindi

Šį sąrašą parengė ir visą atsakomybę už jį prisiima pranešėjas.

27.10.2023

VYSTYMO SI KOMITETO NUOMONĖ

pateikta Žuvininkystės komitetui

ES veiksmų planas: jūrų ekosistemų apsauga ir atkūrimas siekiant darnios ir atsparios žuvininkystės (2023/2124(INI))

Nuomonės referentė: Catherine Chabaud

PASIŪLYMAI

Vystymosi komitetas ragina atsakingą Žuvininkystės komitetą į savo pasiūlymą dėl rezoliucijos įtraukti šiuos pasiūlymus:

- A. kadangi ES veiksmų plane minimi žvejybos būdai, darantys žalą jūros dugno ekosistemoms, tačiau konkrečiai nenurodomi kiti destruktivūs žvejybos būdai, tokie kaip žuvų suburiamieji įrenginiai, prisidedantys prie tunų peržvejojimo ir vandenyno taršos plastikumu ir darantys žalą besivystančių šalių jūrų ekosistemoms;
 - B. kadangi Indijos vandenyne peržvejojami tropiniai tunai, ypač gelsvauodegiai tunai, kurių sužvejojimą kiekį reikia nedelsiant sumažinti;
 - C. kadangi Maisto ir žemės ūkio organizacija pabrėžė, kad smulkiųjų pelaginių žuvų peržvejojimas ir žuvų taukų bei žuvų miltų gamyklų Vakarų Afrikoje plėtra kelia grėsmę Vakarų Afrikos pakrantės šalių apsirūpinimo maistu saugumui;
1. primena vandenyno, kuriuo paremtos klimato ir maisto sistemos, svarbą, nes jis dengia 71 proc. Žemės paviršiaus, pagamina pusę viso mūsų deguonies ir absorbuoja trečdalį išmetamo CO₂ kiekio; pabrėžia, kad reikia parengti vandenyno išsaugojimo ir tausaus naudojimo politiką ir finansavimo metodus; ragina visame pasaulyje saugoti su vandenynu susijusius pragyvenimo šaltinius ir vandenyno biologinę įvairovę; pabrėžia itin svarbų vandenyno vaidmenį, ypač anglies dioksido sekvestracijos, atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros, darbo vietų kūrimo, skurdo mažinimo, prekių transportavimo ir interneto ryšio srityse; įspėja, kad žuvininkystė ir apsirūpinimo maistu saugumas yra tarpusavyje susiję, nes 3,3 mlrd. žmonių priklauso nuo iš jūros gaunamo maisto, kad gautų bent 20 proc. gyvūninių baltymų normos;
 2. akcentuoja mūsų individualią ir kolektyvinę atsakomybę išsaugoti vandenyną – mūsų visuotinį bendrą turtą, taip pat jūras ir jūrų išteklius ir pasiekti 14-ą darnaus vystymosi tikslą; ragina ES būti jūrų ekosistemų apsaugos ir atkūrimo lydere ir formuoti susijusią politiką, sistemingai atsižvelgiant į pasaulinę viziją; pabrėžia, kad norint patikimai ir tvariai valdyti jūrų ekosistemas reikia taikyti visuotinį ekosisteminį metodą ir aiškią

teisinę sistemą, įtraukiant visus mėlynosios ekonomikos sektorius ir suinteresuotuosius subjektus; apgailestauja dėl to, kad Europos viešajai mėlynosios ekonomikos politikai trūksta koordinavimo ir derinimo ir kad šiuo metu ji organizuojama fragmentuotai, o tai kenkia suinteresuotiesiems subjektams, nes taip jiems tenka konkuruoti tarpusavyje; pabrėžia, kad reikia užkirsti kelią visų rūšių jūrų taršai, ypač dėl sausumoje vykdomos veiklos, ir ją stipriai sumažinti; ragina tvirčiau bendradarbiauti, kad būtų pagerintas atliekų ir nuotekų tvarkymas ir skubiai imamasi veiksmų kovojant su tarša plastiku sumažinant šios medžiagos naudojimą ir padidinant perdirbimo lygį; palankiai vertina Komisijos požiūrį į tvarią mėlynąją ekonomiką ir jos strategiją bendroje žuvininkystės politikoje įgyvendinti ekosisteminį žuvininkystės valdymo metodą; ragina Komisiją persvarstyti strategiją siekiant išplėsti šį ekosisteminį metodą ir jį taikyti ne tik žuvininkystės valdymui, bet ir visiems mėlynosios ekonomikos sektoriams, įskaitant atsinaujinančiųjų išteklių energijos ir gavybos pramonę, kaip visa apimančios teisinės ir strateginės sistemos dalį;

3. pabrėžia, kad svarbu, jog rengiantis būsimai jūrų atsinaujinančiųjų energijos išteklių plėtrai ES bendradarbiautų su besivystančiomis šalimis, ypač Afrikos, Karibų jūros regiono ir Ramiojo vandenyno šalimis, pasidalydama su jomis ES ekspertinėmis žiniomis jūrų teritorijų planavimo ir pramonės plėtros srityse; ragina ES padidinti besivystančioms šalims skirtą gebėjimų stiprinimo ir finansavimo mastą siekiant gerinti vandenynų ir pakrančių valdymą, plėtoti vandenynų ekonomikos strategijas, šalinti valdymo spragas ir kovoti su neteisėta, nedeklaruojama ir neregamentuojama žvejyba bei neteisėta prekyba jūrų išteklių; pabrėžia, kad svarbu parengti atsakomąsias priemones, kurios patenkintų vietinius visai netaršios energijos poreikius, užtikrintų jūrų ekosistemų apsaugą ir išsaugotų tradicinę veiklą, pvz., žvejybą; pabrėžia, kad svarbu, jog įgyvendinant šiuos veiksmus dalyvautų pakrančių bendruomenės; taip pat pabrėžia, kad svarbu remti tvariu jūrų išteklių naudojimu ir žuvininkystės, akvakultūros bei turizmo valdymu grindžiamus tausiosios žvejybos būdus atokiausiuose regionuose, nes tai vienas iš būdų užtikrinti ilgalaikį socialinį ir ekonominį šių regionų vystymąsi;
4. primena, kad visame pasaulyje intensyviai vykdomas gamtos išteklių naudojimas pastaruosius 40 metų buvo viena iš pagrindinių jūrų biologinės įvairovės nykimo priežasčių (šalia kitų, pvz., taršos, klimato kaitos ir vandenynų rūgštėjimo); pabrėžia, kad reikia nedelsiant imtis veiksmų siekiant kovoti su peržvejojimu ir neteisėta, nedeklaruojama ir neregamentuojama žvejyba, turint omenyje neigiamą jų poveikį pakrančių bendruomenėms; ragina visas šalis visiškai įvykdyti savo įsipareigojimus ir nutraukti peržvejojimą ir destruktivią veiklą, keliančius grėsmę ištisu rūšių išgyvenimui; mano, kad siekiant išsaugoti biologinę įvairovę reikia labai apriboti sužvejojamą kiekį ir visiškai nustoti žvejoti tų rūšių žuvis, kurioms kyla didžiausia rizika; apgailestauja, kad nepaisant galiojančių teisės aktų ir toliau vykdoma peržvejojimo praktika ir kad tam tikros šalys netaiko tarptautinėmis taisyklėmis nustatytų limitų; pabrėžia, kad intensyvios akvakultūros sektorius yra labai priklausomas nuo žuvų miltų ir žuvų taukų iš besivystančių šalių, todėl jis negali būti laikomas peržvejojimo problemos sprendimu; ragina ES ir jos valstybes nares išplėtoti tvarią akvakultūrą sumažinant ES pramonės priklausomybę nuo žuvų miltų;
5. reiškia susirūpinimą dėl Japonijos vyriausybės sprendimo išleisti radioaktyvų vandenį į vandenyną; ragina ES daryti spaudimą tarptautinėms institucijoms, kad šios stebėtų realų poveikį vandenynui, taip pat paraginti Japonijos vyriausybę ieškoti alternatyvų ir

atlikti išsamų poveikio aplinkai vertinimą, kaip reikalaujama pagal jos tarptautinius teisinius įsipareigojimus;

6. ragina ES remti nacionalinių išskirtinių priekrantės zonų, prieinamų tik šalių partnerių vietos ir smulkiają žvejybą vykdančioms žvejoms, steigimą siekiant apsaugoti pakrančių bendruomenių žuvininkystės išteklius ir pragyvenimo šaltinius nuo poveikio, daromo dėl didėjančio su užsienio valstybių vėliava plaukiojančių ir užsienio subjektams priklausančių pramoninių laivų skaičiaus;
7. primena, kad veiksmų plane turi būti atsižvelgta į jo konkretaus įgyvendinimo nacionalinius, regioninius ir vietos ypatumus ir jį įgyvendinant turėtų dalyvauti pilietinė visuomenė ir būti vykdomi tvaraus verslo modelių bei sprendimų bendro kūrimo procesai; palankiai vertina regioninių jūrų konvencijų ir regioninių žvejybos valdymo organizacijų vaidmenį; ragina Komisiją pateikti plataus užmojo regioninėms žvejybos valdymo organizacijoms skirtus įgaliojimus, suderintus su bendros žuvininkystės politikos socialiniais, ekonominiais ir aplinkos principais, siekiant apsaugoti žuvininkystės išteklius besivystančiose šalyse ir tarptautiniuose vandenyse, visų pirma tobulinant tokių išteklių kaip tropiniai tunai valdymą, ir pagerinti turimus duomenis, reikalavimų laikymąsi ir sprendimų priėmimo skaidrumą; pabrėžia, kad jūrų ekosistemų apsauga ir atkūrimas turi būti grindžiami patikimiausiais turimais moksliniais duomenimis;
8. primena, kad siekiant apsaugoti ir atkurti jūrų ekosistemas reikia užtikrinti strateginį ir plataus užmojo pasaulinį vandenynų valdymą, kuris būtų naudingas vietos smulkiajai žvejybai ir būtų grindžiamas tausiosios žvejybos praktika bendradarbiaujant su pakrančių bendruomenėmis; primygtinai teigia, kad svarbu skatinti žvejybos laivų priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimą ir, apskritai, užtikrinti tinkamą ES paramą tvariai žvejybos sektoriaus plėtrai, visų pirma per partnerystės susitarimus, sykiu taip pat apsaugant žvejybos bendruomenes ir joms padedant viso šio perėjimo metu; atkreipia dėmesį į sveikų ekosistemų ir ekonominės plėtros ryšį ir ragina ES užtikrinti, kad tausios žvejybos partnerystės susitarimų skaidrumo ir nediskriminavimo sąlygos būtų visapusiškai įgyvendintos ir taip pat būtų taikomos užsienio laivynų sužvejotiems žvejybos ištekliams; primena, kad turėtų būti konsultuojamasi su visais suinteresuotaisiais subjektais, įskaitant pilietinės visuomenės atstovus ir smulkiosios žvejybos bendruomenes, jie turėtų būti informuojami ir dalyvauti tiek derantis dėl tausios žvejybos partnerystės susitarimų, tiek juos įgyvendinant; pabrėžia, kad reikia kurti naujas technologijas, kad būtų pereita nuo daug anglies dioksido išskiriančios, didelės apimties ir didelio poveikio žvejybos prie mažai anglies dioksido išskiriančios ir mažo poveikio žvejybos, užtikrinti, kad besivystančios šalys galėtų naudotis atitinkamomis technologijomis, ir remti prisitaikymo prie vandenynų klimato kaitos ir jūrų atsinaujinančiųjų išteklių energijos plėtros mokslinius tyrimus ir inovacijas; pakartoja savo poziciją dėl Stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo reglamento¹ ir Apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos (ATLPS) direktyvos², kad reikia padidinti

¹ 2015 m. balandžio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2015/757 dėl jūrų transporto išmetamo anglies dioksido kiekio stebėsenos, ataskaitų teikimo ir tikrinimo, kuriuo iš dalies keičiama Direktyva 2009/16/EB (OL L 123, 2015 5 19, p. 55).

² 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

laivų energijos vartojimo efektyvumą ir remti investicijas, kuriomis siekiama padėti mažinti jūrų transporto priklausomybę nuo iškastinio kuro, įskaitant investicijas į vėjo varomas sistemas;

9. palankiai vertina veiksmų plane nurodytą užmojų stiprinti žuvininkystės valdymo ir jūros aplinkos apsaugos žinių bazę ir mokslinius tyrimus bei inovacijas; ragina Komisiją teikti techninę ir finansinę paramą gebėjimų stiprinimui mokslinių tyrimų ir technologinės plėtros srityje ir žinių perdavimui besivystančioms šalims pagal 14-o darnaus vystymosi tikslo 14a punktą; pabrėžia tokio požiūrio svarbą siekiant, kad vandenynų būklė būtų geresnė ir kad jūrų biologinė įvairovė ir mėlynoji ekonomika labiau prisidėtų prie besivystančių šalių, ypač mažų besivystančių salų valstybių ir mažiausiai išsivysčiusių šalių, vystymosi;
10. atkreipia dėmesį į tai, kad saugomų jūrų teritorijų plėtra suteikia galimybę stiprinti vietos suinteresuotųjų subjektų, žvejų ir pakrančių bendruomenių bendradarbiavimą ir kurti sprendimus, kuriais būtų atsižvelgiama į konkrečias vietas aplinkybes, siekiant geriau apsaugoti jūrų biologinę įvairovę ir išsaugoti su mėlynąja ekonomika susijusios veiklos plėtrą; pabrėžia, kad nustatant saugomas jūrų teritorijas turėtų dalyvauti smulkieji žvejai ir pakrančių bendruomenės; ragina šalis partneres įtraukti šias grupes visais proceso etapais, nuo teritorijų nustatymo iki jų valdymo; pabrėžia, kad saugomos jūrų teritorijos gali padėti siekti naudos jūrų ekosistemoms ir vietos ekonominei veiklai; primena, kad veiksmingai valdomose ir pakankamai apsaugotose teritorijose galima apsaugoti žuvų nerštavietes ir jauniklių auginimo vietas bei jaunikius, sumažinti poveikį jautrioms buveinėms ir iki minimumo sumažinti atsitiktinį jautrių rūšių laimikį; pažymi, kad veiksmų plane pabrėžiamas neigiamas žvejybos dugniniais tralais poveikis saugomose jūrų teritorijose; ragina valstybes nares įgyvendinti konkrečias priemones, kad būtų pasiekti kiekvienai saugomai jūrų teritorijai aktualūs išsaugojimo ir atkūrimo tikslai, pradėdant nuo teritorijų, kurioms gresia didžiausias pavojus, ir sumažinti žvejybos dugniniais tralais poveikį jūros dugno ekosistemoms; pabrėžia, kad siekiant užtikrinti teisingą pertvarką, kurios metu nė vienas žvejys neliktų nuošalyje, reikalingas ilgalaikis matomumas ir finansinė parama; mano, kad tie patys tikslai turėtų būti ginami tarptautiniu lygmeniu; primena, kad Kunmingo ir Monrealio pasaulinės biologinės įvairovės strategijos 3 tikslu nurodoma, jog saugomose teritorijose vykdoma veikla turi visiškai atitikti išsaugojimo tikslus; atsižvelgdamas į tai, ragina ES išnaudoti saugomų jūrų teritorijų potencialą ir naudą remiant pasaulinio saugomų jūrų teritorijų tinklo – „Mėlynosios juostos“ – sukūrimą, visų pirma sujungiant saugomų jūrų teritorijų valdytojų tinklus, siekiant skatinti naujų bendradarbiavimo susitarimų rengimą ir dalijimąsi sprendimais tarp ES ir jos šalių partnerių; pažymi, kad siekdama plėtoti bendradarbiavimą, reikalingą šiai pasaulinei „Mėlynajai juostai“ sukurti, ES galėtų sutelkti dėmesį visų pirma į atokiausius regionus ir užjūrio šalis bei teritorijas Indijos vandenyne, Ramiajame vandenyne, Karibų jūros regione ir Atlanto vandenyne; pakartoja, kad pritaria tam, jog remiantis Tarptautinės gamtos apsaugos sąjungos gairėmis saugomose jūrų teritorijose būtų uždrausta bet kokia aplinkai žalinga pramoninės gavybos veikla, pvz., kasyba ir iškastinio kuro gavyba, ir žalingi pramoninės žvejybos būdai;
11. pabrėžia, kad energetikos pertvarka yra svarbus ir būtinas žingsnis, kurį būtina žengti; tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad pakeisti iškastinį kurą kitu kuru yra didžiulis iššūkis, visų pirma turint omenyje tai, kad neišplėtotos tinkamos technologijos, kurias būtų

galima naudoti žuvininkystės sektoriuje; atkreipia dėmesį į tai, kad vykdant pertvarką reikia apsaugoti vietos smulkiąją žvejybą, nes jai tai bus rimtas iššūkis;

12. ragina ES skatinti skaidrumą šalių partnerių žuvininkystės ir kituose gavybos jūroje sektoriuose, nes tai labai svarbu siekiant sustabdyti peržvejojimą, biologinės įvairovės nykimą ir žmogaus teisių pažeidimus; pabrėžia, kad besivystančios pakrančių šalys, siekdamos padidinti skaidrumą, gali įgyvendinti Žuvininkystės skaidrumo iniciatyvos ir Gavybos pramonės skaidrumo iniciatyvos standartus;
13. ragina ES dėti pastangas siekiant užtikrinti, kad būtų vykdomos tarptautinės taisyklės, kuriomis ribojamas patogių šalių vėliavų naudojimas ir laivų perregistravimas, ir imtis vadovaujamojo vaidmens sprendžiant perkrovimo jūroje klausimą bei tobulinant patikras uostuose, nes tai reikšmingi būdai, kuriais galima pašalinti su neteisėta, nedeklaruojama ir neregamentuojama žvejyba susijusias spragas; primygtinai ragina Komisiją užtikrinti, kad valstybės narės laikytųsi žuvininkystei taikomų stebėjimo ir kontrolės taisyklių savo išorės žvejybos laivynų atžvilgiu;
14. dar kartą atkreipia dėmesį į Kunmingo ir Monrealio pasaulinės biologinės įvairovės strategijos įsipareigojimus ir ES biologinės įvairovės strategijos tikslą pasiekti, kad iki 2030 m. būtų saugoma bent 30 proc. ES jūrų teritorijų ir griežtai saugoma bent 10 proc. ES jūrų teritorijų; ragina ES propaguoti šį tikslą tarptautiniu lygmeniu, pabrėžiant griežtų apsaugos priemonių, kuriomis būtų užtikrinamos čiabuvių, vietos bendruomenių ir smulkiųjų žvejų teisės, svarbą; primena ES įsipareigojimą laikytis politikos suderinamumo vystymosi labai principo ir suderinti įvairių sričių ES politiką, tiek vidaus, tiek išorės, siekiant išvengti izoliuoto valdymo; pabrėžia, kad į tausios žvejybos partnerystės susitarimus reikia įtraukti išsamias nuostatas dėl žmogaus teisių ir teisinės valstybės principo, kurios turėtų ir toliau būti skaidrios ir atitikti darnaus vystymosi tikslus; primygtinai tvirtina, kad ES baltymų vartojimas neturi pakenkti apsirūpinimo maistu saugumui besivystančiose šalyse, kad pirmenybė turėtų būti teikiama žvejybai, skirtai tiesioginiam žmonių vartojimui, ir kad sektorine parama turėtų būti prisidedama prie tvaraus žuvininkystės sektoriaus ir šalių partnerių pakrančių bendruomenių, visų pirma smulkiųjų žvejų, vystymosi ir valdymo; pabrėžia, kad įgyvendinant veiksmų planą turi būti propaguojamas ir skatinamas žvejų mokymas;
15. pabrėžia žvejybos sektoriaus ir smulkiųjų žvejų svarbą besivystančių šalių pakrančių zonoms; primena ES atsakomybę už šių besivystančių šalių sektorių apsaugą ir paramą jiems, kad būtų apribotas žuvų išteklių naudojimas ir nutrauktas peržvejojimas; pabrėžia, kad turi būti nutraukta neteisėta žvejybos praktika, įskaitant ES laivų taikomą praktiką;
16. ragina nustatyti privalomas išsamaus patikrinimo priemones siekiant užtikrinti, kad visa žuvininkystės tiekimo grandinė, įskaitant pašarų tiekimo grandines, būtų teisinga, visiškai atsekama ir joje nebūtų neteisėtos žvejybos ir gamybos, susijusių su prekyba žmonėmis ar vergove;
17. palankiai vertina tikslą apsaugoti 30 proc. planetos, tačiau įspėja, kad dėl to neturėtų nukentėti čiabuvių tautos ir vietos bendruomenės, kurių naudojimosi vandenynu teisė, prieigos prie vandenyno teisė ir teisė į vandenyno išteklius turėtų būti saugomos, kaip įtvirtinta Maisto ir žemės ūkio organizacijos Neprivalomose atsakingo žemės,

žuvininkystės ir miškų išteklių valdymo gairėse atsižvelgiant į nacionalinį aprūpinimą maistu ir Neprivalomose gairėse dėl tausios smulkiosios žvejybos užtikrinimo atsižvelgiant į aprūpinimą maistu ir skurdo panaikinimą bei JT deklaracijoje dėl čiabuvių tautų teisių; pabrėžia, kad su čiabuvių tautomis ir vietos bendruomenėmis susiję veiksmai gali būti vykdomi tik gavus laisvą, išankstinį ir informacija grindžiamą sutikimą, kaip nustatyta Tarptautinės darbo organizacijos konvencijoje Nr. 169; ragina šiuo tikslu parengti tvirtas žmogaus teisių apsaugos priemones ir atskaitomybės bei skundų teikimo mechanizmą;

18. primygtinai ragina sutelkti pakankamai lėšų siekiant sušvelninti neigiamą klimato kaitos ir Rusijos agresijos karo prieš Ukrainą poveikį žvejų bendruomenėms; yra susirūpinęs dėl nedidelės ES biudžeto sumos, skirtos jūrų ekosistemoms apsaugoti ir atkurti; atsižvelgdamas į tai, apgailestauja dėl nepakankamos įgyvendinimo ir tinkamo lėšų panaudojimo stebėsenos; pabrėžia, kad, turint omenyje itin svarbų moterų ir jaunimo vaidmenį, ypač tvarioje vandenynų ekonomikoje ir saugomose jūrų teritorijose, ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas lyčių lygybei ir moterų įgalėjimui;
19. pabrėžia, kad besivystančioms šalims skiriamas kovos su klimato kaita finansavimas turėtų būti naudojamas siekiant atkurti ir apsaugoti jūrų ekosistemas, nes jos yra labai svarbios klimato kaitos švelninimui ir prisitaikymui prie jos;
20. ragina ES teikti besivystančioms šalims finansinę paramą ir techninę pagalbą siekiant padėti joms įgyvendinti Kunmingo ir Monrealio pasaulinę biologinės įvairovės strategiją ir Jungtinių Tautų atvirųjų jūrų sutartį;
21. palankiai vertina Pasaulio prekybos organizacijos susitarimą dėl žuvininkystės subsidijų – tai svarbus žingsnis siekiant užtikrinti vandenynų tvarumą, nes juo draudžiamos žalingos žuvininkystės subsidijos žuvininkystei, kurią vykdančios žvejojami peržvejoti išteklių ir kuri yra atsakinga už neteisėtą, nedeklaruojamą ir nereglamentuojamą žvejybą; ragina, kad žengiant kitą žingsnį būtų sprendžiamas klausimas dėl kitų vienodai žalingų subsidijų, kuriomis skatinami pertekliniai pajėgumai, nes dėl jų visame pasaulyje alinami vandenynai.

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

Priėmimo data	24.10.2023
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 16 -: 0 0: 1
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Barry Andrews, Dominique Bilde, Catherine Chabaud, Antoni Comín i Oliveres, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Karsten Lucke, Eleni Stavrou, Tomas Tobė, Miguel Urbán Crespo
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Ilan De Basso, Marlene Mortler, Caroline Roose, Carlos Zorrinho
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Karolin Braunsberger-Reinhold

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS NUOMONĘ TEIKIANČIAME KOMITETE

16	+
ID	Dominique Bilde
NI	Antoni Comín i Oliveres
PPE	Karolin Braunsberger-Reinhold, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Marlene Mortler, Eleni Stavrou, Tomas Tobé
Renew	Barry Andrews, Catherine Chabaud
S&D	Ilan De Basso, Karsten Lucke, Carlos Zorrinho
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Caroline Roose

0	-
-	-

1	0
ECR	Beata Kempa

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė

INFORMACIJA APIE PRIĖMIMĄ ATSAKINGAME KOMITETE

Priėmimo data	7.12.2023
Galutinio balsavimo rezultatai	+: 20 -: 4 0: 0
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę nariai	Clara Aguilera, Joāo Albuquerque, Pietro Bartolo, Franois-Xavier Bellamy, Izaskun Bilbao Barandica, Maria da Graa Carvalho, Asger Christensen, Francisco Guerreiro, Niclas Herbst, Jan Huitema, Ladislav Ili, France Jamet, Pierre Karleskind, Predrag Fred Matić, Francisco Josė Millán Mon, Ana Miranda, Bert-Jan Ruissen
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai	Nicolás González Casares, Colm Markey, Gabriel Mato, Lucia Vuolo
Posėdyje per galutinį balsavimą dalyvavę pavaduojantys nariai (209 straipsnio 7 dalis)	Margrete Auken, Malte Gallėe, Petros Kokkalis

GALUTINIS VARDINIS BALSAVIMAS ATSAKINGAME KOMITETE

20	+
ECR	Ladislav Ilčić, Bert-Jan Ruissen
ID	France Jamet
PPE	François-Xavier Bellamy, Maria da Graça Carvalho, Niclas Herbst, Colm Markey, Gabriel Mato, Francisco José Millán Mon, Lucia Vuolo
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Asger Christensen, Jan Huitema, Pierre Karleskind
S&D	Clara Aguilera, João Albuquerque, Pietro Bartolo, Nicolás González Casares, Predrag Fred Matic
Verts/ALE	Ana Miranda

4	-
The Left	Petros Kokkalis
Verts/ALE	Margrete Auken, Malte Gallée, Francisco Guerreiro

0	0

Sutartiniai ženklai:

+ : už

- : prieš

0 : susilaikė